№ 12. Poniedziałek 17. Stycznia 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Srody kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł. miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z poczta kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Inserya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 14. stycznia. Dnia 13. stycznia 1859 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany II. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 6. Rozporządzenie ministerstw spraw zewnętrznych, wewnętrznych i sprawiedliwości, naczelnej komendy armii i najwyższej władzy policyjnej z 27. grudnia 1858, prawomocne we wszystkich krajach koronnych, którem się ogłaszają uchwały niemieckiego związkowego zgromadzenia z dnia 6. listopada 1856 i z 12go marca 1857, względem opieki nad własnością literacką i artystyczną.

Nr. 7. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości w porozumieniu z ministerstwem handlu, przemysłu i budowli publicznych z 30go grudnia 1858, którem się nakazuje tymczasowe przeniesienie handlowej juryzdykcyi dla obwodu komitatowego sądu w Nagykallo do komitatowego sądu w Debreczynie.

Nr. 8. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 7. stycznia 1859, ważne w księstwie Salzburskiem, względem wykupna czyli regulacyi monarchicznych, rezerwowych poborów przy sprzedawaniu zrębów lasowych.

Nr. 9. Dekret ministerstwa skarbu z 9. stycznia 1859, obowiązujący wszystkie kraje koronne względem zakazu wywożenia i przewożenia salitry, siarki i ołowiu do Serbii i Księstw Naddunajskich.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Wypadki dzienne z „Lit. kor. austr." — Transport wojsk do Włoch.)

Wiedeń, 14. stycznia. Służba dworska odjeżdża dziś koleją północną do Blanska, gdzie Jej Mość Cesarzowa oczekuje z niedzielą małżonki Następcy tronu neapolitańskiego. Na przyjęcie dostojnego gościa będzie dworzec kolei północnej świetnie przyozdobiony.

— Książe Modeny odjechał wczoraj koleją południową na Tryest do Modeny.

— Wszystkie bawarskie stacye telegraficzne otrzymały upoważnienie, przyjmować depesze w języku angielskim.

— Dziennik *Neue Zürcher Zeitung* otrzymał znowu wstęp do c. k. państw austryackich.

— Ostatnie dzienniki zachodnie — pisze *Litogr. kor. austr.* z dnia 12. b. m. — nie zawierają żadnych wiadomości ważniejszych, o którychby już dawniej nie wiedziano z doniesień telegraficznych. Potąd jeszcze nie wyjaśniono żadnem osobnem doniesieniem niezwykłego całkiem zniżenia kursu rent i innych papierów wierzytelnych, jakiego doznano dnia wczorajszego w Paryżu. Zdaje się być rzeczą pewną, że giełda strwożona potrzebuje gruntowniejszego uspokojenia. Przeciw dotychczasowemu postępowaniu większej części prasy francuskiej, która popisując się niewcześnie teoryą bałaśliwą, omal nie zwichnęła porządku europejskiego co do stosunków internacyonalnych, a teraz ulękła się własnego dzieła swego — wystąpił dziennik paryski *Union* z artykułem zasługującym dla swej stanowczości na wszelką uwagę.

Donoszą nam, że między Prusami, Francyą i Belgią stanął traktat w sprawie telegrafu. A że Prusy zapewne w imieniu i na rzecz niemiecko-austryackiego zjednoczenia telegraficznego wchodziły w ugodę, przeto spodziewać się, że komunikacya telegraficzna z Francyą i Belgią mniej już będzie kosztowna. Potąd opłacano telegraficzną depeszę do Paryża, złożoną z 25ciu słów 9ma zł. w. austryackiej.

— Ta sama korespondencya pisze pod dniem 13. b. m.: „Także i dzisiejsze dzienniki z zachodu nie wiele przyniosły nowego, prócz kilku nieuzasadnionych pogłosek, które nie zasługują nawet na wzmiankę. Ogłoszona w dziennikach francuskich depesza z Bukaresztu użala się na kajmakamię wołoską, że stara się utrudzić bliskie wybory, żądając ażeby kandydaci do wyboru wykazywali nietylko dochód z przedsiębierstw handlowych ale także z posiadłości gruntowych, niedozwalając im rozszerzać okolników wyborczych i t. p. Zażalenia tego niemoże pojąć czytająca publiczność, i odnośny telegram wyrachowany jest zapewne na to tylko, by podrażnić opinię publiczną we Francyi. Ale publiczność francuska, jeżeli pozory niemylą, straciła już tak dalece upodobanie w dyplomatycznych zawiłościach i sporach internacyonalnych, że podobne głosy nie wielką znajdą u niej sympatyę. — Podług wiadomości prywatnej z Neapolu z 10. b. m. ułaskawił Król oprócz Poëria także znanego rewolucyonistę Settembriniego. Mówia, że ułaskawieni mają opuścić kraj, i oczekują przy sposobności zaślubin następcy tronu jeszcze innych łask królewskich. — Okręt „Arabia" przywiózł do Liwerpolu wiadomości ze Stanów zjednoczonych z 19. grudnia. Niejaki p. Daris proponował w kongresie zdobycie wyspy Kuby. Wniosek ten odrzucono, ale Mr. Branch otrzymał pozwolenie wnieść inną propozycyę tej treści, ażeby wyspę Kubę odkupić od Hiszpanii i ofiarować za nię tytułem pierwszej raty milion dolarów.

— Dziennik *Oss. Triestino* z dnia 10. b. m. pisze: Od kilku dni zaczynają nadciągać cesarskie wojska przeznaczone na wzmocnienie armii w Lombardo-weneckiem królestwie. Do Nebrezyny przybywali żelazną koleją, ztąd rozchodzą się częścią na Kors do Wenecyi lombardo-weneckiemi kolejami, a częścią z Tryestu parostatkami c. k. marynarki i austryackiego Lloyda. Spieszny transport tych wojsk ze wszystkiemi ich przyborami, nie miał najmniejszego wpływu ani na ich zdrowie ani na postawę. Wszędzie przyjmowani byli jak najlepiej; i magistrat tryestyński gotuje dla nich w Tryeście świetnie przyjęcie.

Hiszpania.

(Sprawa w Kortezach. — Wiadomości bieżące.)

Madryt, 5. stycznia. Na wczorajszem posiedzeniu senatu odczytał minister marynarki wniosek do ustawy względem polepszenia płacy oficerów floty. Poczem sekretarz książę Abrantes odczytał podpisany przez kilku senatorów wniosek przyrzeczenia rządowi bezwarunkowego wsparcia w obronie narodowego honoru, za obrazę w poselstwie prezydenta Stanów zjednoczonych. Minister spraw zewnętrznych dał w kilku słowach objaśnienie względem uzyskanego od Mexyku zadosyćuczynienia. Na wniosek księcia Rivas rozpoczęto natychmiast dyskusyę nad propozycyą względem poselstwa Buchanana. Minister spraw zewnętrznych rozbierał poselstwo prezydenta. Podnosił szlachetne i wspaniałomyślne postępowanie Hiszpanii z republikami amerykańskiemi, oświadczył wyraźnie, że amerykańskiemu rządowi nieczyniono żadnej propozycyi względem przedania wyspy Kuby, i że każda podobna propozycya będzie jednogłośnie odrzucona. Minister dodał, że pomimo to panuje między Hiszpanią i Stanami zjednoczonemi dobre porozumienie. Wniosek przyjęto jednogłośnie.

— Donoszą francuskim dziennikom, że jenerał Ros de Olano mianowany zostanie na miejsce jenerała Konchy gubernatorem Kuby.

— Towarzystwo północnej kolei żelaznej ukonstytuowało się z kapitałem 380 milionów realów w 200.000 akcyi.

Anglia.

(Tajna rada. — Wiadomości bieżące. — Angielska flota wojenna. — Śledztwo spiskowych.)

Londyn, 11. stycznia. Dziś przed południem wyjechali ministrowie na tajną radę do Windsoru.

— Następca lorda Harris, jeneralnego gubernatora w Madras, jest już stanowczo mianowany.

— Między oficerami floty obiegała pogłoska, że rząd zamierza pomnożyć flotę na kanale o 12 liniowych okrętów. Zresztą we wszystkich warsztatach wielki panuje ruch, aby jak najprędzej ukończyć rozpoczętą budowlę liniowych okrętów i przygotować je do czynnej służby. Jak tylko spławią ukończone ciężkie fregaty parowe, rozpocznie się natychmiast budowa nowych okrętów liniowych.

— Londyńskie dzienniki ogłaszają urzędowe wykazy jaka jest siła angielskiej floty wojennej. Składa się, jak piszą z 523 statków rozmaitej wielkości i z 167 kanonierskich łodzi. Z pierwszych znajduje się w czynnej służbie 176, i są rozlokowane po całej kuli ziemskiej. Między niemi znajduje się 32 liniowych okrętów, fregat i mniejszych statków na indyjskich i chińskich stacyach, 25 na na afrykańskich wybrzeżach, 16 na stacyach Australii i spokojnego

oceanu, 15 na wodach północnej Ameryki i zachodnich Indyi, 7 na południowo-wschodniem wybrzeżu Ameryki i 5 na Przylądku. Pozostałe jeszcze 61 okrętów używane są do osobnej służby, albo jako strażnicze okręta stoją w wojennych portach Anglii i Irlandyi. Prócz tych w czynnej służbie znajdujących się statków, jest w Chatamie i Sheerness silna rezerwowa flota parostatków, składająca się z 36 liniowych okrętów, pływających bateryi, fregat i małych parostatków, które temi czasy ukończono zupełnie, a 167 kanonierskich łodzi, są także całkiem gotowe i mogą być użyte do służby każdej chwili; wszystkie prawie z tych kanonierskich łodzi mają maszyny o sile 80 koni; zaś 11 liniowych okrętów pierwszego rzędu, każdy o 80 do 131 działach, i 15 innych śrubowych-parostatków zaczęto budować.

— Z Dublina piszą, że świeżo przyaresztowanych w Callanie i Kilkenny wzięto natychmiast pod śledztwo i to przy zamkniętych drzwiach. Popłoch padł na wielu, bo jak mówią pouchodziłe po rozmaitych miastach nagle wiele osób lękających się przyaresztowania i że pąścili się do Ameryki. Przychylny rządowi dziennik *Kilkenny Moderator* zapewnia, że wszyscy przyaresztowani należą do najniższej warstwy społeczeństwa, że klub „Phoenix" składał się po największej części z lekkomyślnej młodzi a że byłoby rozsądniej by policya ich sądziła, nie zaś by rząd wytaczał na nich proces stanu. Katolickie duchowieństwo powstaje groźnie na tajne stowarzyszenia.

P. Layard zapowiedział odczyty o odkryciach asyryjskich.

Francya.

(Traktat telegraficzny. — Domyślny stan rzeczy. — Poselstwo i wyprawa p. Gros do Japonii.)

Paryż, 11. stycznia. Jak wiadomo, zawarła Francya na dniu 30. czerwca 1858 traktat telegraficzny z Belgią i Prusami, to jest z niemiecko-austryackim związkiem telegraficznym, a na dniu 3go stycznia r. b. nastąpiła wymiana ratyfikacyi. Dekretem z 8. stycznia zezwolił Cesarz na ogłoszenie tego traktatu, i dziś podaje *Monitor* dosłowną treść jego.

— Korespondent paryski dziennika *Nord* upewnia, że w arsenałach francuskich nagromadzają wielkie zapasy przyborów wojennych, lecz że zapasy te przeznaczone są dla floty, która doznać ma przeistoczenia, a prócz tego chcianoby się ubezpieczyć na wypadek wojny. Korespondent rzeczony — pisze dalej *Gazeta wiedeńska* — dodaje przy tem, że te ośm parowych łodzi kanonierskich, co je z rozkazem zupełnego ukończenia i uzbrojenia przystawiono na warstaty okrętowe w la Seyne, przeznaczone są podobno na posiłkowanie wyprawy kochinchińskiej.

Z Paryża donoszą, że najnowszem zaniepokojeniem Europy chcianoby osiągnąć „remaniement de la carte de l'Europe" w drodze układów. I tak piszą między innemi dziennikowi *Preuss. Ztg.*:

„W przemowie Cesarza do p. Hübner'a nie upatrują tu bynajmniej uniesienia się chwilowego, lecz raczej widzą w niej rozmyślne dobrze obliczone i rozważone stałe postanowienie. Nie myśląc wcale o wojnie chciałby Cesarz — jak utrzymują — osiągnąć za pomocą kongresów i konferencyi rewizyę traktatów z roku 1815.

— *Monitor* donosi o zawarciu traktatu handlowego i przyjaźni z Japonią, i uważa to za nowe zwycięztwo dyplomatyczne; traktat ten podpisali, jak wiadomo, dnia 9go października 1858 w Jeddo baron Gros i sześciu japońskich pełnomocników. Otworzenie Chin i Japonii jest według oświadczenia dziennika urzędowego „zdobyczą, która zapewni wiekopomną sławę stuleciu naszemu". W Japonii zeszedł Cesarz z tego świata, lecz wypadek ten był jeszcze wówczas tajemnicą, kiedy baron Gros zawinął do wybrzeży japońskich. Cholera, która nagle wybuchła, sprawiła wielkie spustoszenie. Przy takim składzie rzeczy chciano też jak najprędzej ułatwić się z poselstwem, które naprzód już było zapowiedziane; mimo to przyjęto je życzliwie i nie stawiano mu żadnych trudności. Japonia jest według opisu Monitora, który czerpał wiadomości swoje ze sprawozdań poselstwa „krajem dziwnie pięknym, o którym Europa potąd jeszcze nie ma dokładnego wyobrażenia, a rozsądną i skrzętną ludność jego można bardzo polubić." Baron Gros odpłynąwszy 6. września na pokładzie korwety parowej „Laplace" z Szanghaj, zawinął 13go w Simodzie, gdzie go obydwa gubernatorowie przyjęli z wszelką uprzejmością. Jak zwykle w takich wypadkach chciano i tą razą skłonić barona Gros do tego, by nie jechał wprost do Jeddo; baron Gros przerwał jednak wszelkie dalsze usiłowania w tej mierze, i oświadczył, że tylko w mieście stołecznem chce wchodzić w układy. Po takiem dopiero oświadczeniu przysłał mu pierwszy gubernator po wzajemnem ugoszczeniu się sterników potrzebnych i tłómaczy, by mu ułatwić podróż do Jeddo. Dnia 19. września zarzucił okręt „Laplace" kotwicę pod Jeddo; 20go przybyło na pokład sześciu dygnitarzy upraszając Francuzów o to, by powrócili do portu w Kanagawa, gdzie znajdą dobre przyjęcie. Lecz baron Gros nie odstąpił od swego zamiaru wylądowania; upraszano go więc, by dopiero nazajutrz przesłał pismo swoje pierwszemu ministrowi. P. Contades, drugi sekretarz poselstwa, udał się nazajutrz do Jeddo, i otrzymał wiadomość, że dla poselstwa urządzają pomieszkanie. Dnia 26. września wprowadziło się tam poselstwo, poczem przesyłano sobie wzajemnie rozmaite upominki i wyprawiano bankiety. W chwilach swobodniejszych zbierano się także i na konferencye, a dnia 9go podpisano ugodę w Jeddo, gdzie po raz pierwszy bandera francuska powiewała, w kilku egzemplarzach, a to w języku francuskim, w japońskim zwyczajnym, w japońskim języku piśmiennym i naukowym i w języku holenderskim, po czem poselstwo udarowano krajowemi materyami jedwabnemi z tem od Cesarza oświadczeniem, że jeśliby mu chciano w odwet przysłać jaki upominek, tedy najmilej przyjąłby sześć sztućców. Po przesłaniu tej broni przypatrywali się Francuzi z wielką przyjemnością Japonom, którzy pod przewodem francuskiego kapitana okrętowego ćwiczyli się w ogrodzie należącym do jednego klasztoru bonzów w strzelaniu z ręcznej broni, i trafiali bardzo zręcznie do tarczy.

Włochy.

(Rozkaz dzienny do gwardyi narodowej w Turynie.)

Gazetta piemontese zawiera następujący rozkaz dzienny, którym z powodu zagajenia parlamentu wezwano turyńską gwardyę narodową, by według corocznego zwyczaju zebrała się zbrojnie na miejscu przeznaczonem:

„Do starszyzny i milicyi!

Dnia 10go b. m. przystąpi J. M. Król do zagajenia nowej sesyi parlamentowej.

Stanąć mają przeto cztery legiony pod bronią, i zebrać się o godzinie $8^1/_2$ przed południem na placach wiadomych.

Przez cały czas dziesięcioletnej wolności idąc za natchnieniem serca i powodując się najszlachetniejszem uczuciem patryotycznym, byliście przy każdej sposobności i na wszelki wypadek gotowi do spełnienia posłannictwa waszego; równie też byliście gotowi złożyć cześć waszą tym zasadom wolności i niezawisłości, na wzór których urządził się nasz byt polityczny.

Nieodstępujcie więc od tego i dnia dzisiejszego, kiedy władze publiczne zebrać się mają uroczyście, a Najjaśniejszy Król Wiktor Emanuel II. przemówi otwarcie i życzliwie do narodu z wezwaniem reprezentantów jego, by objęli znowu ważne swe urzędowanie.

Wasze stawienie się i postawa zbrojna niech będzie świadectwem tej tęgości woli, która jest najpewniejszą rękojmią, że każdego czasu i w każdym wypadku może ojczyzna polegać na was bezpiecznie. Niech żyje konstytucya! Żyj nam Królu! Jenerał porucznik i komendant naczelny wicehrabia *d' Ornavasso.*

Niemce.

(Nowiny dworu berlińskiego. — Otwarcie izb pruskich. — Mowa od tronu.)

W razie pogorszenia się stanu zdrowia Jej Mości Cesarzowej (matki) rosyjskiej ma książę Karol udać się natychmiast do Petersburga, i poczyniono w tej mierze wszelkie już przygotowania.

Berlin, 12. stycznia. Uroczyste zagajenie sejmu krajowego przez Jego królewicz. Mość księcia rejenta odbyło się dzisiaj w białej sali zamku królewskiego o godzinie oznaczonej i w sposób zwyczajny.

Członkowie obu izb zebrali się w bardzo znacznej liczbie, a książę rejent zebrawszy głos taką miał do nich przemowę:

„Jaśnie Wielmożni, szanowni i kochani Panowie obu izb sejmu krajowego!

Chwila, w której widzę Was zgromadzonych około tronu i witam się z Wami serdecznie, wzbudza we mnie głębokie uczucie.

Dopełnienie tej prerogatywy królewskiej przypomina Mi tem więcej jeszcze i tem boleśniej ciężkie cierpienia, jakie z niedocieczonego wyroku Bożego dotykają potąd naszego najmiłościwszego Króla i Pana. Wierny lud jego wznosi razem ze Mną gorące modły do Wszechmogącego, by w nieprzebranej łasce swej raczył w klimacie łagodniejszym pokrzepić Króla naszego i wcale uzdrowić.

Szanowni Panowie! Oceniając w zupełności wielkie znaczenie powołania Waszego wzywam Was uprzejmie, byście radą i życzliwością swoją wspierali rząd Mój na tej drodze, jaką obrałem sobie ze względem na zadanie Prus, na ich świetne dzieje i podania ojczyste, i której za pomocą Bożą trzymać się będę statecznie w granicach ściśle zakreślonych przezemnie. Zachować przy tem Królowi wszystkie prawa jego bez żadnego uszczuplenia, jest także osobnem zadaniem mojem.

Mogę śmiało powiedzieć, że powszechny stan kraju wcale pomyślny. Wypadek żniw ostatnich nie odpowiedział wprawdzie oczekiwaniom w niektórych prowincyach. Mimo to nie ma obawy, by gdziekolwiek okazał się brak żywności potrzebnej, a cena wiktuałów jest w należytym stosunku do zarobku pracujących.

Usiłowania pod względem podźwignienia kultury krajowej zasługują na wszelką uwagę, a zrząd nie zaniedbał podać wsparcie rozmaitym w tym względzie przedsiębierstwom.

Przesilenie handlowe, od którego począł się rok zeszły, trwało wprawdzie zbyt długo i zadało nie małą klęskę tak handlowi jak i rękodzielnictwu, lecz poświadczyło oraz o tęgości tych podstaw, na których obie te gałęzie przemysłu u nas polegają. Większa cześć oddziałów zarobkowości podźwignęła się już po tem silnem wstrząśnieniu, i spodziewać się, że pod dalszą ochroną pokoju przyjdzie do dawniejszego stanu kwitnącego.

Względem dalszego rozszerzenia i udoskonalenia ojczystej sieci kolei żelaznych przedłożone Wam będą projekta do rozpoznania. Również przedłożone Wam będą ugody, które zawarto z różnemi państwami nadreńskiemi z powodu bliskiego już ukończenia budowy mostu na Renie pod Kolonią.

W sądownictwie okazuje się pocieszający ze wszech miar ubytek śledztw, i mniej też było uwięzionych. Widzę w tem nietylko dowód coraz większej moralności powszechnej, lecz nadto i oznakę coraz lepszego bytu, jak niemniej i skuteczność wpływu istnących

ustaw karnych. Rząd mój starać się będzie o dalsze ich udoskonalenie, tudzież i o to, by przepisy w tej mierze były ściśle dopełniane, i wszelkie nadużycie z powodu wątpliwych przepisów administracyjnych według możności powstrzymane.

Uważam to za jeden z głównych obowiązków Moich, by pilnie czuwać nad utrzymaniem dawnego i dobrego porządku w sprawach finansowych, by wszystkim wydziałom służby publicznej zabezpieczyć środki potrzebne dla dobra i potęgi kraju.

Z wykazów finansowych, które Wam wkrótce będą przedłożone, przekonacie się o pomyślnym stanie skarbu publicznego, a co zawdzięczyć mamy sumiennemu ich zarządowi. Przychody roku bieżącego obliczone z oględnością, i przewyżki z lat dawniejszych podały środki do pokrycia nietylko bieżących potrzeb administracyi i do pożądanego podwyższenia płacy urzędników publicznych, lecz także i do załatwienia innych nadzwyczajnych wydatków. Liczę przeto na Wasze przyzwolenie życzliwe na niektóre wydatki osobne, jakie konieczne są dla utrzymania godności korony, wzmocnienia armii i coraz bardziej dźwigającej się marynarki, tudzież dla poparcia dalszego rozwoju pomyślności ojczystej.

Z etatu finansowego przekonacie się o nieustającej troskliwości Mojej względem udoskonalenia armii, która z niewzruszoną wiernością i uległością umiała tak podczas wojny jak i pokoju utrzymać i walczyć za honor królestwa pruskiego.

Przyjazne stosunki nasze do zagranicy nie doznały żadnej zmiany. W szczególności utrzymują się niezachwianie przyjazne stosunki nasze do innych wielkich mocarstw. Łącznie z innemi rządami związku niemieckiego przykładał się rząd mój nie bez wszelkiej korzyści do tego, by zostające pod berłem Króla duńskiego księstwa niemieckie osiągnęły nareszcie w zupełności te prawa, jakie słusznie się im należą na mocy uchwał związkowych i zawartych dawniej już traktatów między związkiem niemieckim i gabinetem w Kopenhadze.

Szanowni Panowie! Kiedy przed niewielą miesiącemi przemawiałem ztąd po raz pierwszy jako rejent do zastępców ojczyzny, wzywałem ich zarazem, by wspólnie ze Mną wznieśli chorągiew pruską. Godło tej chorągwi takie: *Królestwo z Bożej łaski, silne trzymanie się prawa i konstytucyi, wierność narodu i armii pamiętnej swego zwycięstwa, sprawiedliwość, prawda, zaufanie, bogobojność.*

Otoż pomóżcie Mi szanowni Panowie dźwigać tę chorągiew. Kto ją podtrzymuje, ten podziela Moje zasady i usiłowania. W takim razie będziemy mogli spoglądać z taką samą dumą na obecne położenie Prus, jak i na świetną ich przeszłość, a staro-pruskiego ducha przekażemy pokoleniom późniejszym, którego wyraz odbija się wprawdzie w okrzyku nieco żałośnym, lecz mimo to natchnionym i jednomyślnym:

Niech żyje Król nasz i Pan najmiłościwszy!"

Rosya i Królestwo Polskie.

(Prekonizowani biskupi. — Komunikacya, drogi i gościńce nowe.)

Warszawa, 7go stycznia. Nowomianowani przez Najjaśn. Cesarza i Króla Biskupi Sufragani Archidyecezyi Warszawskiej prekonizowani zostali przez Jego Świątobliwość Ojca św. Piusa IX. Papieża na konsystorzu tajnem d. 27go września r. z. JW. JX. Jan Dekert Sufragan Warszawski, z tytułem biskupa Halikarnaskiego in partibus, a JW. JX. Henryk hr. Plater z tytułem Biskupa Mosynopolitańskiego in partibus.

Kolej żelazna z Ząbkowic do granicy pruskiej w kierunku Kattowic ukończona być ma, jak słychać, przyszłej jesieni. W Sosnowicy, gdzie przecina granicę, zbudowaną będzie także i komora celna. Donoszą też, że tak w Królestwie Polskiem, jak niemniej i w Rosyi powstają coraz nowe gościńce, i że minister Czewkin czuwa nad tem z największą gorliwością. Niemniej pracują już od lat kilku i nad wielkim gościńcem z Petersburga do Kijowa, lecz potąd nie wypełniono jeszcze znacznych luk w tej budowie.

Księstwa Naddunajskie.

(Sprawy serbskie.)

Belgrad, 12. stycznia. Skupczyna wezwała senat, ażeby starał się przyspieszyć przybycie księcia Miłosza do Belgradu i wyjednał potwierdzenie dziedziczności.

Litografowanej korespondencyi austryackiej donoszą w drodze prywatnej z 13go b. m, że wezwanie to poparła Skupczyna potrzebą spiesznego załatwienia tej sprawy tak dla dobra Serbii jak i całego państwa tureckiego, przedstawiając, że dalsza zwłoka mogłaby obudzić niebezpieczne zniechęcenie u ludu. Tymczasem rozeszła się wieść, że kwestya dziedziczności natrafiła na przeszkody, chociaż niewiadomo jeszcze, czy tylko w senacie, czy też co podobniejsza do prawdy, u samej Porty. To było powodem, że Skupczyna zebrała się na nadzwyczajne posiedzenie. Na adres księcia Michała odpowiedziała Skupczyna bardzo uprzejmem pozdrowieniem. Dzień Nowego roku obchodzono dziś z największą spokojnością. Dla ułatwienia służby nocnej obywatelom belgradzkim ściągnięto 200 jeźdźców i 400 pieszych z okolic, i oddano do dyspozycyi komendantowi miasta.

Turcya.

(Polepszenie stanu publicznego. — Doniesienia z Libanu.)

Konstantynopol, 30. grudnia. Gdzie tylko rząd turecki ma wolne ręce, tam też utrzymuje porządek publiczny i sprawy nie zasypia. I tak ukrócił już zuchwałość familii Laham w górach Judei i utrzymuje dostateczną załogę wojskową w Jerozolimie; w Syryi przytłumił siłą zbrojną buntowniczego mudyra z Safitty, Izmaela Nair-Beja, a poplecznika jego, Ibrahima el-Szeich, gubernatora z Markabu zabrał po odniesionem zwycięztwie w niewolę. Uzupełnia też armię zwołaniem redyfów, i bez wielkiego hałasu buduje coraz nowe okręta.

W tej chwili pracuje w Erzerum komisya złożona z Selima Baszy, Muchlis-Baszy i Fejzi Baszy nad obwarowaniem granicy z Karsu do Batum, i wytyka gościniec z Trebizondy do Erzerum. W Bośnii ustał już wszelki opór włościan, którzy poznali się nareszcie na tem, że niesłusznie się żalili, i tylko cudzej sprawie tem dogadzali, a rząd zyskał tym sposobem na czasie, wypuścił podatki w dzierżawę gminom miejscowym i pochwycił wszelkie środki potrzebne dla uregulowania stałych podatków. Od czasu zawarcia pożyczki angielskiej wróciło i zaufanie publiczne do finansów skarbowych, a kurs złotej monety tureckiej polepszył się z 160 na 122.

Wypadki serbskie nie sprawiły tu wielkiego wrażenia, gdyż przyzwyczajono się już do tych ustawicznych sporów stronnictw tamtejszych. Jerzy Czarny wystawiony był na nienawiść stronnictwa przeciwnego, i zginął nawet z rąk serbskich; przeciw Miłoszowi wystąpił Wuczicz zbrojnie, zmusił go do złożenia władzy książęcej i z kraju wypędził; syna jego Michała usunęła Skupczyna, która wówczas popierała tak stanowczo księcia Alexandra, jak teraz nastawała na jego oddalenie. Sądzą tu powszechnie, że Porta nie będzie się opierać wyborowi nowego księcia, jeśli tylko wybór ten odbędzie się po formie prawa.

— Z Libanu donoszą pod dniem 25go listopada, że pomimo śmierci naczelnika Anzaryów i podbicia tych szczepów, wzmaga się niezgoda w Syryi i że wszyscy obawiają się z tego powodu interwencyi europejskiej. *Journal de Const.* zapewnia na to, że Syrya w tej chwili jest całkiem spokojna, i że nikt w tej prowincyi nie życzy sobie interwencyi europejskiej.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Medyolan, 11. stycznia. Zeszłej niedzieli był pierwszy tegoroczny festyn karnawałowy w teatrze Santa Radegonda. Był to bal publiczny, i przeszedł w największym porządku.

Z **Wenecyi** donoszą z 13.: Godnym ubolewania demonstracyom uczniów w Padwie podczas pogrzebu profesora Zambra zapobieżono natychmiast, i przywrócono pokój zupełny. Dalsze prelekcye odłożono na czas późniejszy, a uczniów zagranicznych wydalono z miasta. Ludność miejska zachowała się spokojnie.

Paryż, 12. stycznia. Wczoraj był bal w Tuileryach. Dzisiejszy *Constitutionnel* donosi, że c. k. ambasador baron Hübner nie mógł znajdować się na tym balu dla żałoby po Arcyksiężnie Maryi Annie. Słychać, że jenerał Niel odjeżdża w szczególnej misyi do Wiednia, a książę Napoleon ma jutro odjechać do Turynu.

Paryż, 13. stycznia. Książę Napoleon odjeżdża dziś wieczorem do Turynu, a jenerał Niel, jak słychać teraz, przyłączy się do jego świty.

Londyn, 12. stycznia. Utrzymuje się tu pogłoska, że hrabia Walewski ma ustąpić, a miejsce jego zajmie Persigny. — Gazeta Londyńska zapowiada otworzenie parlamentu na dzień 3. lutego.

Z **Turynu** donoszą z 13go b. m. korespondencyi austryackiej: *Eden*, dziennik urzędowy wychodzący w Monaco pisze, że w Montenone zaszły zawichrzenia. Na pogłoskę, jakoby miano podwyższyć podatki, wszczęło się zbiegowisko, poczem podano petycyę podpisaną od 600 osób. Wkrótce jednak uśmierzyła żandarmerya sardyńska te niepokoje. — Prezydentem sardyńskiej izby deputowanych mianowany został Ratazzi, a wiceprezydentem De Pretis. — Jenerał Bagawut podał W. Księciu Konstantemu podczas obecności jego w Nissie projekt kolei żelaznej z Nissy do Cuneo, a W. Książę przyrzekł poparcie tego planu.

Konstantynopol, 8. stycznia. Nowa ustawa rekrutacyjna ma być wkrótce ogłoszona. — *Journal de Constantinople* gani nieregularność wyborów w Mołdawii.

Konstantynopol, 8. stycznia. Drut telegraficzny między Konstantynopolem i Skutari położono już pomyślnie. Poseł angielski sir Murray przybył tu z Teheranu, a Kiamil Bej powrócił z Wołoszczyzny. — Rada municypalna wydała stosownie do przepisów koranu ostry zakaz wszelkiej gry hazardownej.

Według doniesienia prywatnego z *Belgradu* z 14go b. m. postanowiła Skupczyna na wieczornem posiedzeniu swem dnia 12go podać nową prośbę do Porty o przyzwolenie na wszelkie dawniejsze jej prośby, zwłaszcza że rozeszły się wieści, jakoby rząd turecki zamierzał potwierdzić wybór księcia Miłosza tylko co do jego osoby i z wyłączeniem jego potomstwa. Dnia dzisiejszego udać się ma deputacya senatu do Osmana Baszy, by mu wręczyć to postanowienie i upraszać go o poparcie tej prośby, na którą dnia wczorajszego zgodził się senat wspólnie z rządem tymczasowym.

Z **Korfu** piszą z 13go b. m.: Czterech deputowanych tutejszych przekonawszy się o niemożności połączenia wysp jońskich z Grecyą, złożyli przyrzeczenie sir Gladston'owi, że poprzestaną już na tych reformach, jakie Anglia przyrzeka.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Petrowkinos Eust., z Krakowa. — Turkułł Erazm, z Seredca.

Hotel angielski: Serwatowski Mat. Zeno, z Rytarowiec. — Agopsowicz Antoni i Bogdanowicz Krzysł., z Stanisławowa.

Hotel Kuhna: Runge Rob., z Morawska. - Kaczkowski Ign., z Sambora,

Do pomieszkania prywatnego: Kosowski Kar., z Krakowa.

Hotel Leszczńskiego: Nawratil Jerzy, c. k. podpor., z Czerniowiec.

Dnia 16. stycznia.

Hotel rosyjski: Truskolawski Leon., z Streptowa. — Cielecki Włodz., z Byczkowiec.

Hotel europejski: Urbański Fel., z Komborni. — Urbański Władysław, z Kosterowiec. — Zagórski Mich.. z Drużowa.

Hotel Langa: Haymerle Alojzy, c. k. kapit., z Krakowa. — Hr. Leali Franc., c. k. rotm., z Demianowa.

Hotel angielski: Bartmański Fel., z Zadania.

Hothl Kuhna: Pietrzycki Fel., z Błażowa.

Do pomieszkania prywatnego: Br Walisch Józef, c. k. major pensyon., z Janowa. — Malczewski Henr., z Skniłowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. stycznia.

PP. Borowski Mat., do Hurka. — Borowski Antoni, do Hałuszyc. — Fedorowicz Alojzy, z Sanoka. — Ziolecki Eliasz, do Buka.

Dnia 16. stycznia.

Br. Hagen Gust., do Wielkichócz. - Kaczkowski Ign., do Sambora. — Ośmiałowski Sz., do Janczyna. — Petrowkinos Eutr., do Odesy. — Hr. Rozwadowski Wład., do Kochanówki. — Sochaczewski Wikt., na Podole. — Wolański Mik., do Wiednia.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0" Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	322 11	— 5 2°	93.5	zachodni sł.	jasno
2. god. po poł.	325 08	— 5 3°	93 4	półn.-zach. „	pochmurno
10. god. wiecz.	327 19	— 8 0°	88 1	„ „	jasno

Wysokość śniegu 40'''.

T E A T R.

Dziś na senie polskiej: **„Śluby panieńskie“** czyli **„Magnetyzm serca,“** komedya w 5 aktach Alex. hr. Fredry.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 15. stycznia.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. — —. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zlr. 82 30. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 81.30; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —. po 3% za 100 zł. —.— ; po 2½% za 100 zł. —; po 1% za 100 zł. — —; Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł.; z r. 1839 za 100 zł. 129.75 zł. z roku 1854 za 100 zł. 110.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zl. — —; po 4% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zl. — —; po 2½% za 100 zł. — —; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł — —: po 4½ za 100 zl. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier 80 —; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii — —; Galicyi 78 75; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 77 75; innych krajów koronnych 92.—; z klauzulą losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 972 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 220.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego — —; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1730; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 83.75; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —; — lomb.-weneck. kol. żelaz. 98.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa 61.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 495.—; Lloyda w Tryeście po 500 zlr. —.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. 97.80; na 10 lat po 5% za 100 zl. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. 85.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 96.75; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3 miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów 88 30. Augsburg za 100 zl. południ. niemieck. waluty 87.70. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. — —. Frankfurt n. M. za 100 zl. południ. niemieck. waluty 83.20. Genua za 100 lirów piemonckich — —. Hamburg za 100 marko banko 78 —. Lipsk za 100 talarów 154.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 103.80. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 41.65. Praga za 100 zł. wal. austr. — —. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. 100.50.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich 14.90. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich 8.14. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 4 95, dukaty ces. pełnej wagi 4.93, korony 14.15. półkorony —.

Kurs lwowski.

Dnia 15 stycznia.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	4	47	4	82
Dukat cesarski	„ „	4	80	4	87
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	35	8	45
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	58	1	61
Talar pruski	„ „	1	51	1	54
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	19	1	22
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	83	—	83	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	78	—	79	—
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	20	82	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 14. stycznia.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	76 75	77.25
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	82.—	82.20
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	81.—	81.20
dtto. „ 4½% za 100 zł.	71.50	72.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	315.—	318.—
„ 1839 „ 100 „	128.50	129.—
„ 1854 „ 100 „	109.—	109.50
Renty Como po 42 lir. austr.	—.—	—.—

B. Krajów koronnych		pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	Niższej Austryi	91.—	92.—
	Węgier	80.50	81.50
	Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	78.—	79.—
	Galicyi	78.—	78.50
	Bukowiny	78.—	79.—
	Siedmiogrodu	77.—	77.50
	innych krajów koronnych	91 —	92.—
	Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	978.—	980.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	220.60	220.70
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	620.—	625.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1732 —	1734
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	237.—	237.50
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	84.—	85.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	171.—	172.—
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	—.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	103.—	103 50
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	61.—	63.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	498.—	500.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	320.—	325.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	98.—	99.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	94.50	95.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	89.—	89.50
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.25	99 50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	85.—	85.25

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	96.75	97.—
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	102.—	103.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	72.—	74.—
Salma 40 „ „	40.—	41.—
Palfiego 40 „ „	38.—	38.50
Clarego 40 „ „	37.60	38.—
St. Genois 40 „ „	38.—	39.—
Windischgrätza 20 „ „	23.—	23.50
Waldsteina 20 „ „	26.—	26 50
Keglevicha 10 „ „	15.25	15.75

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	87.60	87.80
Frankfurt n. M., za 100 zł. południ.-niemieckiej waluty	87.70	87.90
Hamburg za 100 marko banko 2½%	77.50	77.60
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	103.50	103 80
Paryż, za 100 franków 3%	41.40	41 50

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. mennicze	4 zł.—93 cen.	4 zł.—94 cen.
Korona	14 „ —12 „	14 „ —14 „
Napoleondor	8 „ —30 „	— „ — — „
Rosyjski imperyał	8 „ —40 „	8 „ —41 „

KRONIKA.

Zapowiedziany na wczoraj koncenrt panny Klotyldy Bogdanowicz w teatrze Skarbka wypadł tak świetnie, i z takiem uwielbieniem dla Artystki, że chlubą pozostać może wspomnienie, jak pięknie publiczność umiała ocenić wdzięk śpiewu i talent prawdziwy, i zaszczycić koncertantkę szczerą i głośną pochwałą. Koncert zapowiadał trzy rodzaje śpiewu, włoski, niemiecki i polski; lubość każda szkoła, każda narodowość, ma oddzielne właściwości w muzyce, publiczność przyznała jednogłośnie wszystkim odcieniom produkcyi równą doskonałość, i odwzajemniła najżywszym zapałem i oklaskami przyjemność jaką jej sprawił koncert panny Klotyldy Bogdanowiczówney. Teatr był przepełniony, a towarzystwo dobrane.

(Pożar.) W Chłopczycach w obwodzie samborskim zniszczył pożar na dniu 19. z. m. tamtejszemu izraelicie Srulowi G. dom mieszkalny i wszystkie zabudowania gospodarskie. Jak utrzymuje właściciel, miał być ogień podłożony, ale sprawcy niewyśledzono jeszcze.

— W Burton-upon-Tredt budują browar w rozległości 4 akrów ziemi a z fasadą na przeszło ćwierć angielskiej mili. Ma wywarzać tylko tak zwane piwo „East India hale ale“ t. j. przeznaszone na wywóz do Indyi, bo chociaż wszędzie dosyć go w Anglii produkują, jednak nie wystarcza. Na dowód przytaczają, że niedawno wszyscy piwowary ledwo dostarczać mogli 18 000 oxheftów tego piwa do Indyi, pomimo że wschodnio-indyjska kompania szukała dwa razy tyle.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.